

Nasjonal helseplan – høringsuttalelse fra Helse Midt-Norge RHF

Stjørdal 19.06.2006

Denne høringsuttalelsen må ses på bakgrunn av at Helse Midt-Norge har vært involvert i arbeidet med nasjonal helseplan i flere sammenhenger. Det er til nå avholdt to kontaktmøter mellom HOD og de regionale helseforetak i forbindelse med helseplanarbeidet, og det er bebudet et tredje møte etter sommerferien. Det er også avholdt to høringsseminar om kvalitet og prioritering. Endelig skal de regionale helseforetakene gi et eget innspill om kapasitet og struktur i spesialisthelsetjenesten.

I arbeidet med denne høringsuttalelsen har Helse Midt-Norge mottatt innspill fra tre av sine helseforetak.

Helse Midt-Norge stiller seg positivt til at det nå skal utarbeides en nasjonal helseplan, slik det er beskrevet og begrunnet i høringsnotatet. I notatet trekkes det opp et bredt perspektiv for helsetjenestens utvikling med utgangspunkt befolkningens helsetilstand, og det legges vekt på at befolkningens helse avhenger av hva som skjer i de andre samfunnssektorer, og ikke er et anliggende for helsetjenesten alene. Notatet gir en bred og oversiktlig fremstilling av alle deler av helsetjenesten med vekt på sammenhengene mellom de ulike deler. Helse Midt-Norge ser denne tilnærmingen til arbeidet med nasjonal helseplan som verdifull.

Slik opptakten til arbeidet med nasjonal helseplan har vært, er det forståelig at det denne gangen ikke har vært anledning til å gjennomføre bredt anlagte analyser som bakgrunn for arbeidet. Å oppsummere og sammenstille mål, prioriteringer og strategier i et helhetlig perspektiv er imidlertid verdifullt i seg selv, og en viktig funksjon for en slik plan. Selv om høringsnotatet ikke er å forstå som et utkast til planen, antas det at planen ikke vil legge opp til kursendringer eller prioriteringer som ikke er omtalt i høringsnotatet.

Helse Midt-Norge har primært vurdert høringsnotatet i forhold til sitt eget strategiarbeid, som er organisert gjennom prosjektet Helse Midt-Norge 2010. I desember 2005 vedtok styret for Helse Midt-Norge RHF en overordnet strategi med seks satsningsområder:

1. Psykisk helsevern og rusbehandling
2. Sammenheng i behandlingstilbudet
3. Kronisk syke og eldre
4. Trygghet og tilgjengelighet ved akutt sykdom
5. Dokumentasjon og synliggjøring av kvalitet
6. Bedre bruk av tilgjengelige ressurser

Det er utarbeidet et handlingsprogram som konkretiserer hvilke tiltak som skal iverksettes i perioden 2006-2010 for å nå fastsatte mål på hvert av disse områdene. Handlingsprogrammet ble vedtatt av styret i mai 2006.

Høringsnotatet er gjennomgått både i forhold til den overordnede strategi og handlingsprogrammet. Det er stor grad av samsvar både når det gjelder situasjonsvurdering, prioriteringer og veivalg. Vi finner ikke grunn til å gjennomgå høringsnotatet punkt for punkt, men vil kommentere noen punkter.

Trygghet og tilgjengelighet ved akutt sykdom er ett av våre strategiområder, og et nøkkelområde når det gjelder den videre utvikling av lokalsykehusfunksjoner og lokalsykehus. Akuttfunksjoner og prehospitale tjenester nevnes summarisk under pkt. 13.4 i høringsnotatet. Dette er et område som bør vies stor oppmerksomhet.

Når det gjelder utdanning av helsepersonell, vil Helse Midt-Norge understreke at utdanning må inngå som et viktig ledd i de strategier som velges for den videre utvikling av helse-tjenesten, både innholdsmessig, kvantitativt og strukturelt, med et modulbasert innhold. Dette forutsetter god samhandling mellom helsevesenet og utdanningsinstitusjonene.

Forskning er et viktig tema i en nasjonal helseplan. Etter hvert som helsetjensten blir stadig mer kompleks, må også forskning som kan gi bedre beslutningsgrunnlag for planlegging og styring innen helsetjenesten prioriteres høyere. I høringsnotatet nevnes helsetjenesteforskning kort i innledningen til forskningskapitlet. I handlingsprogrammet for Helse Midt-Norge 2010 inngår det å etablere et senter for analyse av kapasitet, pasientstrømmer og behandlingsforløp i Midt-Norge.

Pasient- og pårørendeopplæring er en av spesialisthelsetjenestens hovedoppgaver, og et felt som har stor betydning for flere høyt prioriterte pasientgrupper. I høringsnotatets pkt. 1.1 heter det at strategier som videreutvikler opplæringstiltak vil være et viktig element i planen. Muligheten for et planmessig utviklingsarbeid, både av enkelttiltak og av feltet som helhet, er imidlertid begrenset, fordi det fortsatt ikke foreligger systematiske aktivitetsdata for denne virksomheten. "Registrering av opplæringsaktivitet" inngår i det vedtatte handlingsprogram for Helse Midt-Norge 2010, men utvikling av et registreringsopplegg bør være samordnet nasjonalt, uavhengig av om registreringen skal benyttes i finansieringsøyemed eller ikke.

Helse Midt-Norge er enig i at omfanget av investeringer og omfanget av foreliggende planer innebærer en betydelig utfordring både nasjonalt og regionalt. Det er også store utfordringer knyttet til ivaretagelse av realkapitalen. Det er et betydelig etterslep på vedlikehold, og de midler som er avsatt til avskrivninger gir bare mulighet til å fornye 2/3 av bygningsmassen. Avvikling av bygningsmasse kan få betydning for tjenestetilbudets struktur, dvs. lokalisering, dimensjonering og oppgavefordeling. Utvikling og forvaltning av en bygningsstruktur tilpasset behov og økonomiske rammer krever en sterk styringsvilje både regionalt og nasjonalt.